

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Ред. та адм. офіс:
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Тел.: 201-434-0237
201-434-0807
201-227-4125
Телеграф.
201-451-2200
201-227-5250

PIK LXXXVII. Ч. 41. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 21-го ЛЮТОГО 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, FEBRUARY 21, 1980 No. 41. VOL. LXXXVII.

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК УНС Д-Р ІВАН ФЛІС ДІСТАВ ЛИСТА З БІЛОГО ДОМУ

Джерзі Сіті. — Головний президент Українського Народного Союзу д-р Іван Фліс, стурбований невідомими справами у світі з аргантним скопленням іранських екстремістів п'ятдесяті закладників — американських громадян, висловив свої асоціативні думки з цього приводу в листі до Президента Джиммі Картера, як також підтримав політику Уряду щодо бойкоту Олімпійських Ігор у Москві у відплату за агресію Советського Союзу на Афганістан.

Доктор Іван Фліс 8-го лютого дістав відповідь з Білого Дому від спеціального асистента Президента у етнічних справах п. Стівена Р. Аїелло, в якому пишеться: „Дорогий Пане Фліс: в імені Президента, я

З пошаною
Стівен Р. Аїелло
Спеціальний асистент
Президента у етнічних
справах”

КОНФЕРЕНЦІЯ У БІЛОМУ ДОМІ НА ТЕМУ АМЕРИКАНСЬКОЇ РОДИНИ

Вашіґґтон. — Рік 1980 буде здається Американським роком родини так, як рік минулий був Світовим роком дитини. Цього червня і липня приблизно дві тисячі делегатів будуть нараджуватися в Балтіморі, Мінеаполісі й Лос-Анджелесі передовсім над питаннями: що таке родина? А потім шукатимуть шляхів, як поліпшити її скріплену структуру родини. Головними темами будуть потреби родини медичні, психологічні та соціальні.

Ця конференція мала відбутися в минулому році, але через організаційні труднощі її відкладено на це

літо. Цього року теж слід сподіватися різноманітним конференціям між двома фракціями, які політично зарисовуються на овиді. Одна група „За родину“ є проти ратифікації „ЕРА“ — „додатку до Конституції про рівні права“, голосної вимоги т.зв. „вимен ліберейшен мувмент“, — проти легалізації абортів, проти статевої освіти у школах. Інша група, яку вважають більшою і голоснішою, є за все те, проти чого є перша. Ця „схизма“, — побуюється захищені успіхом конференції, — може не дозволити нарадам зайнятися вирішеннями інших важливих питань.

Американці начебто допомагають афганським антисоветським повстанцям

Вашіґґтон, Д.К. — Американська преса подає, що Америка тасмно доставляє мілітарну допомогу для афганських повстанців, які ведуть партизанську війну проти советських окупційних військ у Афганістані. Однак, офіційно „Сі-Ай-Ей“, Державний Департамент, Пентагон і Білий Дім заперечують, начебто ЗСА допомагає афганцям, проте вістки про таку допомогу просочуються з різних урядових агенцій.

Також кружляють відомості, що пакунки з порохом та медичними засобами, які Америка пересилає до афганських вітківачів у Пакистані, проникають до повстанських груп в Афганістані. „Вашіґґтон Пост“, наприклад, повідомив, що американський уряд пересилає повстанцям зброю малого калібру: автомати та протитанкові гармати. Советська преса беззастанно атакує Америку за „зброєння та вишкіл“ афганських повстанців американськими спеціалістами. І ось нещодавно єгипетський уряд офіційно повідомив, що єгипетські військові спеціалісти вишколюють афганських повстанців на своїх військових базах.

У Вашингтоні В. Симонов пише, що Лондон нагадує йому „бігуна в безглузді ситуації“. Він поспішно прийняв від президента Картера естафету, кинувся вперед... і побачив, що передавати її нікому. Советський кореспондент твердить, що всі країни Західної Європи, крім Британії зрозуміли, що вони „на правильних позиціях“. Їхня судя триматися якнайдалі від політич-

СОВЕТСЬКА ПРЕСА ПРО БОЙКОТ ОЛІМПІАДИ БРИТАНІЄЮ

Лондон. — В. Симонов, советський кореспондент з цього міста, в своїй інформації, передає глузуливим тоном написані коментарі в справі бойкотування Олімпійських Ігор 1980 в Москві Великою Британією. В. Симонов бере під обстріл прем'єр-міністра Британії лорда Маргарет Тачер, яка сказала, що треба перенести Олімпіаду до іншої країни. Він пише, що карикатурист лондонської газети „Обсервер“ представив її на малюнку, як то вона „біжить з Олімпійським смолоскипом геть від покажчика з написом: „Москва“ до таблички „Чіле“. Советський кореспондент закидає провідний стандарт у політиці британському уряду, який відновив дипломатичні зв'язки з режимом Піночета, який досі не відповів світові, „куди зникли тисячі чілійських в'язнів“, та який „навіть ладен зіграти в усі ігри, в одній команді з убивцями Альдеса та Летельєра“.

У дальшому В. Симонов пише, що Лондон нагадує йому „бігуна в безглузді ситуації“. Він поспішно прийняв від президента Картера естафету, кинувся вперед... і побачив, що передавати її нікому. Советський кореспондент твердить, що всі країни Західної Європи, крім Британії зрозуміли, що вони „на правильних позиціях“. Їхня судя триматися якнайдалі від політич-

них зигзагів Вашингтона, охопленого нині переживаннями „борьбою лихоманкою“. Симонов пише, що британська олімпійська асоціація так не думає капітулювати перед, мовляв, „шантажем уряду“, тримаючись правила Олімпійської хартії. Він каже, що ідею олімпійського бойкоту відкидають, що, як відомо, є не правдою, бо ж 18 країн приступило до бойкоту Олімпійських Ігор в Москві. Описавши цю свою „інформацію“, він ще додає, що й лорд Кітланін, президент Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК) також дав „хорошу пораду“ — остудити занадто гарячі голови і перейти з крику на нормальний тон... І в цьому ж намішленим тоні В. Симонов приходить ще до одного висновку, що, „якщо Олімпійський вогонь висвітлює разом для мільйонів глядачів радянський спосіб життя, то звичувати в цьому нікого“. Вкінці В. Симонов інформує, що він мав нагоду зустрітись з секретарем Британської олімпійської асоціації (БОА) Річардом Пальмером, який його запевнив, що, мовляв, британські змагання, не дивлячись на „ніжкий натиск“, прийдуть на Олімпіаду в Москву.

Закінчує свою інформацію В. Симонов словами, які мав сказати Р. Пальмер: „До зустрічі в липні“!

Д-рові Семенові Глужманові надано найвище звання Американської Психіатричної Асоціації

Вашіґґтон. — Рада Довіренних Американської Психіатричної Асоціації, відомої організації лікарів-психіатрів ЗСА, в грудні ухвалила надати найвище відзначення Асоціації — заслуженого почесного члена — лікарів-дисидентів, психіатрів і політичних в'язнів в Україні Семенові Глужману „сидомою з усіх советських психіатрів, який публічно засудив зловживання психіатрії для політичних цілей у його країні“, сказано в повідомленні АПА.

Ця почесність офіційно буде проголошена для д-ра Глужмана на Річній конференції АПА (АРА) в травні ц.р. у Сан-Франциско, — про це пише двотижневий офіційний АПА „Psychiatric News“ з 1-го лютого ц.р. на першій сторінці свого часопису.

Далі тут читасмо, що: „Глужман народився в 1946 році в Києві в Українській ССР. Він дістав звання лікаря в Київському Медичному інституті в 1969 році і пізніше набув свою психіатричну спеціалізацію. В 1970 році Глужманові запропонували працювати в Дніпропетровській спеціальній психіатричній лікарні, яку він не прийняв, знаючи, що „лікарню“ проводить тасмна поліція і Міністерство внутрішніх справ (МВД) для замикання в неї людей з єдиної причини — відмінних політичних поглядів. В 1971 році Глужман з двома іншими психіатрами, які не уважали відповідати себе виявити, приготував рапорт — „Зачну психіатричну експертизу генерал-майора Петра Г. Григоренка, героя Другої світової війни, а пізніше оборонця людських прав, якого оголошили божевільним тому, що його політична діяльність і погляди були не до вподоби советським властям. У цьому рапорті Глужман нещадно скритикував процедуру бадання в Інституті судової психіатрії ім.

Сербського в Москві. „Психіатрія, — протестує Глужман в рапорті, — є ділянкою медицини, а не кримінальним законом“.

Глужман — продовжує далі „Psychiatric News“ — заарештовано і суджено в 1972 році позірно за посилання книжки Солженицина „Раковий корпус“, але насправді за те, що він єдиний з авторів рапорту про Григоренка підписав цей документ. Глужману засудили на сім років ув'язнення у таборах примусової праці суворого режиму і на три роки заслання в Сибір. Під час його перебування в таборах примусової праці він повторно оголошував голодівку, протестуючи проти жорстокості і деспотичної поведінки з політв'язнями; коли його звільнили з табору в травні 1979 року, він був у такому поганому стані здоров'я, що кілька тижнів потребував лікування у шпиталі поки його вислали в Сибір.

В 1974 році, під час третього року ув'язнення з його десятирічного вироку, Глужман з Володимиром Букоским, біологом і відомим дисидентом, написали Посібник з психіатрії для інтелектуальних (присвячений Леонідові Плющеві), даючи в ньому поради політичним дисидентам, як поводити себе під час психіатричного переслідування, щоб уникнути діагнозу умовного хворого. „Посібник“ нелегально видістався з концетраційного табору і був у обігу в колах політично-опозиційних настроїв в Советському Союзі та переселений на Захід.

Глужман під цей час є на заслання в далеких околицях Советського Союзу, де він працює телефоністом. Стільки про українського психіатра жидівського походження з Києва д-ра Семена Глужмана в офіційній Асоціації Психіатрів Америки.

РАІСА МОРОЗ ВИСТУПИЛА В ОБОРОНІ ЗІНОВІЯ КРАСІВСЬКОГО

Нью Йорк. — Тут, найбільш поширеному і найбільшому щоденнику Америки „Нью Йорк Таймс“ у числі з 15-го лютого ц.р. на едиторіальній сторінці в рубриці „Листи до редактора“ опубліковано лист української дисидентки Раїси Мороз, дружини історика Валентина Мороза, що перебував віднедавна, як і її син і чоловік, в ЗСА.

В „Листі до редактора“ під назвою „Життя поета загрожоне“ Раїса Мороз кличе що газету обізватися в користь українського поета й історика, в'язня сумління, Зіновія Красівського, вона пише: „В квітні 1979 року мій чоловік був раптово і чудесно заарештований з советської тюрми і перевезений до З'єднаних Штатів на волю. Наша родина зобов'язана безмежно вдячністю окремим людям на Заході, західним організаціям і Американському уряду за їх зусилля для нашого звільнення.“

Безсумнівно, якщо б західна преса не сполукаризувала ім'я мого мужа, я думаю, що він не був би серед тих кількох щасливих, хто тепер вільний. Тому я хочу звернути Вашу увагу на розпачливе становище нашого приятеля, який залишився там.

Зіновій Михайлович Красівський, український письменник, поет та історик, був звільнений з психіатричної лікарні в липні 1978 року. Його довірчине ув'язнення сильно підірвало йому здоров'я. Його найновіше ув'язнення тривало одинадцять років. Спочатку він був кинутий у тюрму за висловлювання думок, відмінних від офіційних поглядів, у його публікаціях. Потім його послали впродовж психіатричної лікарні за те, що писав вільнодумні поеми у в'язніцях.

Я лише можу сподіватися, що цей лист допоможе йому“.

Раїса Мороз

Я хочу впевнити вас, що Зіновій Красівський є розумна, нормальна і раціональна особа. Проте його кваліфіковано владною як ненормального.

Його право порушувати страшенно обмежене. Він позбавлений і тих прав, якими втілюються советські громадяни. За кожним його рухом стежать. Він в'язень, хоч і не за гратами. Ані Зіновій Красівський, ані його дружина — лікарка — моя найближча подруга — не можуть працювати за фахом. Їхнім синам заборонено студіювати за їхнім вибором. Тому, що їх трактувано як парії, це вплинуло і на їхню науку і здоров'я. Родина подала прохання про дозвіл на еміграцію, але дозволу не дістала.

Нещодавно Зіновій Красівський став членом Громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод. Тому його прізвище стоїть на Сахаровській листівці осіб, яким загрожено арешт. Повний арешт буде найбільш правдоподібно його кінцем.

Я лише можу сподіватися, що цей лист допоможе йому“.

Самогубство серед старших чоловіків білої раси в Америці збільшується

Клівленд, Огайо. — Асистент професор терапії окупації в Клівлендському університеті проф. Барбара Джо Гемфіл визначила в її найновішій дослідницькій праці, що на старших людей припадає 25% усіх самогубств. Її дослідні числа дещо розходяться з урядовими даними.

ми, тому, що в статистиці уряду подається лише самогубств „активних“, а не враховується тих, що просто „відмовилися від життя“, перестали заживати приписані ліки, перестали приймати їжу“ і померли. Старші жінки ліпше дають собі раду з труднощами старшого віку (Закінчення на стор. 3)

Відзначення Роковин Української Державності в Оборн, Н. Й.

Посадник міста Оборн Пол Ладимор вніс Український прапор на щоглі перед ратушею міста Обору, проголосивши відповідну Прокламацію святкування Незалежності України.

Цей синьо-жовтий український прапор принесли оборнські діти до посадника міста Пола Ладимора в День Української Незалежності.

Оборн, Н. Й. (В.М.). — Як у попередніх роках, так і цього року українська громада в Оборні відзначила 62-ті роковини проголошення незалежності України і 61-ші — з'єднання усіх українських земель в одну Соборну і Незалежну Державу.

У понеділок, 21-го січня у канцелярії посадника міста в Оборні у присутності голови Відділу УККА М. Пічкача, пароха української католицької церкви сав. Петра і Павла о. Д. Стіла, та молоді СУМА і дітей парохіальної школи, Пол Ладимор, посадник Обору, підписав Прокламацію Незалежності і Соборності України.

Для 22-го січня у присутності посадника міста, голови Відділу УККА і більшості кількості зібраних громадян піднесено Український прапор на площі міського ратуша. До самого дня в українській католицькій церкві, у майже заповненій шкільними дітьми і старшими громадянами, відправлено місцевим парохом о. Д. Стілом Богослуження в наміренні українського народу дізнатися про значення 22-го Січня, отця-пароха Д. Стіла.

Дальший розподіл функцій в уряді УНРеспубліки

Мюнхен (УІБюро). — Згідно з повідомленням канцелярії Державного Центру УНР, далішим членом Уряду Української Народної Республіки в скарзі приділено окремі ресорти, а саме: агроном Олександр Сосна — Заступник Голови

Президент портових вантажників підтримує позиції АБН

Нью Йорк, Н.Й. (ПСАБН). — Основними темами розмов між президентом Міжнародної Спільноти Портових Вантажників Томасом В. Глізоном і представниками американських прихильників АБН були советсько-російська експансія в світі, агресія Афганістану та посилення репресій внутрі ССР. В обмін думок з паном Глізоном, що відбулося в приміщенні МСПВ 30-го січня, взяли участь: Петро Войтинас, голова Міжнародного ПАБНА, Карло Андреанський, Тібор Островський і Борис Потенко.

В одноденній зустрічі М. Глізон ще раз підкреслює свої погляди, висловлені через публічні медіа, про далеке майбутнє політику спротиву негалимним санкціям советській агресії в Афганістані. Він поінформував присутніх про бойкот російських кораблів у портах, який відбувся в 1976 році, як і про телевізійну постанову портових вантажників, які очолює прилучилися до бойкоту советсько-російських кораблів після агресії та окупації червоною армією Афганістану.

М. Глізон помімо свого віку — йому вісімдесят років — виглядає дуже жвавим. У розмові з представниками ПАБНА президент МСПВ висловив підтримку повновладним народам за залізною заслоною у їхній

боротьбі за національні та людські права. Він також поінформував присутніх про свої перші контакти з портовими вантажниками, починаючи від 1915 року, з робітниками східноєвропейських країн. Згодом від перших вітківачів з-під советської окупації східної Європи моряки американських портів виробили собі широку картину масових репресій в окупованих країнах, що значно посилало солідарність і дружність у рядах МСПВ у спротиві до російської імперії.

Між пропозиціями, обговореними на зустрічі, була також і п'ятиточкова програма винесення мір покарання советсько-комуністичній агресії назовні і за внутрішні переступки міжнародного права: 1. негайне відкликання всіх американських дипломатів і службовців з усіх країн советського блоку, 2. видворення всіх советських дипломатів із ЗСА, 3. зрівня всіх торговельних договорів із ССР, 4. стримання всіх поїздок в ССР і звідти до ЗСА, 5. скликання вершинної зустрічі всіх провідників вільного світу.

Діловею пропозицією ПАБНА для МСПВ була пропозиція, щоб ця профспілка прийняла на себе обов'язок п'ятиденної політичних дисидентів, в'язнів со-

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛІГА ПРОТИ ЗНЕСЛАВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНІ ВІДБУДЕ ЗБОРИ І ІНФОРМАЦІЙНІ СХОДИНИ

Філадельфія, Па. — У суботу, 23-го лютого ц.р., Ліга Проти Знеславлення Українського Імені, президиум якої очолюють Дзвінка Швед — голова і Ігор Мірчук — секретар, відбуде о год. 4-й по полудні в залі УСО „Тризуб“ при 4932 Н.Брод вулиці Загальній 36-ри із звичайним порядком наради і вибором нової управи, а о год. 6-й ввечора — інформаційні сходи у цій же залі на яких доповіді виступатимуть: проф. Лев Шанковський на тему „Знеславлення українського імені в минулому і сьогодні“ і проф. Тарас Гунчак — „Проблема українсько-жидівських відносин ХХ сторіччя“. Після доповідей запитає.

діяча і власника „Години Українських Мелодій“ в радіо і телевізії Романа Маринюча, перебуває у шпиталі після тяжкого поранення трьома кулями. Повертаючись в понеділок, 18-го лютого ц.р., о год. 10-й ввечора до дому з університету на нього напали поблизу хати негритянські нападники і, прострілюючи з пістолів, залишили на вулиці.

Після 4-годинної операції лікарі кажуть, що Павло Маринювич має усі вигляди на видужання.

АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ ВИСТУПІТЬ У СТЕТЕН АЙЛЕНДІ

Стетен, Айленд, Н. Й. — У неділю, 24 лютого ц.р., о год. 2-й по полудні тут в Авдиторії Ст. Джордж Лайбрі при 10 Н Ватт вулиці відбудеться концерт Ансамблю Бандуристів з Нью Йорку під керівництвом Юліана Китсаго. Різноманітні виступи також солістка сопрано Лариса Магун-Гурин, а також молоді солісти Ансамблю. Вступ вільний.

ПАВЛО МАРИНОВИЧ ПРОСТРІЛЕНИЙ ТРЬОМА КУЛЯМИ, ПЕРЕБУВАЄ У ШПИТАЛІ

Вашіґґтон. — Павло Маринювич, студент третього року Джордж Вашингтон університету у Вашингтоні, син відомого громадського

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Система побудована на брехні

На недавньому бенкеті у честь прибулого до Москви лідера комуністичної Камбоджі Леонід Брежнєв виголосив промову, в якій заявив: „Наші народи мають спільну журбу, щоби перемогти теперішнє міжнародне напруження. Детант є вислідом численних зусиль. Не можна дозволити, щоби загризли його нерелігійні імперіалістичні сили“. Ані слова про Афганістан, ані слова про похід совєтського імперіалізму до обшари Перської затоки. — Недавно, під час своїх відвідин у Москві голова французького парламенту Шабан — Дельма мав з тим самим Леонідом Брежнєвим — за вістками у пресі — таку розмову: „Пане президенте, я зобов'язаний сказати вам одверто, що світ не погодиться на вашу акцію в Афганістані“. Брежнєв відповів: „Не розумію, чому ви робите стільки галасу з Афганістаном, — союзна країна звернулася до нас з проханням допомогти їй завести порядок в країні, де насилани з-за кордону банди непокоїть людей. Ми вислали невеличкі відділи поліції, щоби очистили шляхи, і коли це станеться, то відключимо їх“. — „Шість змоторизованих дивізій трудно назвати невеличкими поліційними відділами“, — сказав Шабан-Дельма. Тоді Брежнєв звернувся до свого адыюта, що стояв позаду: „Чи ми маємо там б дивізій?“ — „Ні, не маємо“ — і Брежнєв розклав руками, мовляв, інформації французького державного мужа фальшиві. До речі: після тієї розмови Шабан-Дельма скоротив свої відвідини в СССР і негайно від'їхав. — Трохи раніше, коли у Білому Домі був совєтський міністр закордонних справ Андрій Громико, президент Картер, тримаючи у руці докладне звітання американської військової розвідки про число совєтського війська під командуванням такого то генерала в Етіопії, заінтерелювався про це Громика, а цей зробив великі очі, і, дивлячись в очі Картеру, заявив: „Яке військо? Який генерал? Ми там жадного нашого війська ані генерала не маємо...“

І таких прикладів безліч. Яскраво брехню послугуються не якісь малі урядовці а президент — великодержави, міністри, — а вони надають тон усієї совєтській інформаційній службі. Совєтська конституція, „найдемократичніша у світі“, але коли хтось з громадян покликється на неї, вимагаючи застосування у практиці її постанов, то такого смілкача арештують, судять і замикають до „психушки“ чи до концтабору. Ціла совєтська „Большая“ енциклопедія і ціла УРЕ — це великий твір самих фальшиві і брехні. З царського періоду до історії перейшли „Патомківські села“ — будовані вірним і придумливим царським слугою, щоби назверх робити гарне враження на чужинського гостя-дипломата. Вся совєтська система побудована на таких „Патомківських селах“, — велетенський державний апарат існує тільки на те, щоби створювати у чужинському світі фальшиве уявлення про СССР і закрити правдиве обличчя „раю“. Іноколи це вдається: адже рідко були в західній пресі великі катастрофи, як у Україні. Перед власними громадянами ще скривався там усе, що могло б притягнути образ вселенної і безперечної ідилії. Ось так, наприклад, у совєтській пресі і радіо нема вісток про перізні катастрофи, пожежі, нещастя, і тільки тоді така вістка подана з великим опізненням через ТАСС, коли принесла її преса на Заході та західні радіопересилання. Тоді, коли в Америці преса, радіо і телевізія виявляють аж забагато різних подробиць, що їх варто би затіати і промовчати — про перізну скандальність і про різні деталі з ділянки оборони, в СССР фальшується офіційний текст державного бюджету, скриваючи видатки на оборону (імперіалістичні) цілі під різними невинними позиціями.

Народна мудрість, каже, що брехня має короткі ноги. У російських комуністів вона має довгі ноги, бо триває вже понад 60 років. Але вона таки пересте вже діяти. Сприяє їй західна жадоба заробітку з торгівлі з СССР, сприяє їй безмежна наївність американського політичного світу, сприяє їй сліпе традиційне русофільство. Президент Картер же від своєї передвборчої кампанії заторкував потребу прав людини. Але щойно тепер, у 1980 році, у шорічному звідненні Державного Департаменту про права людини в окремих країнах світу — вперше наведено у списку таких країн також СССР — бо державним секретарем є вчільний делікатний ліберал Сайрус Венс, задивлений у детант і САЛТ і в Росію від Велтави й Дунаю по Тихий океан. Побудована на брехні державна система не може адекватно. Ця система стала трагедією уже трьох поколінь на велетенському просторі, де вона панує, загрожуючи загладю світові. З чим же мусить прийти її кінець.

І. Світ

ЩЕ ДО ПОДІЙ В АФГАНІСТАНІ

У цій нашій статті не будемо говорити про фактичне положення в цій країні, про її історію та взаємини з чужинцями, які пробували у різні часи взяти її під свою контроль чи вплив. Нас цікавить питання, які впливи можуть мати заходи Совєтського Союзу на ближчі кордонами до нього країни та їхнє майбутнє?

У середині 30-их років появилися неясні відомості у пресі про совєтсько-московські спроби проникнути у мусулманський світ. Тоді це питання торкалося долі Близького Сходу. В той час Ізраїль ще не існував, отже не було й питань про реальність конфлікту між мусулманським світом та сїонізмом.

Доводиться нам згадувати про ті часи, бо це було тоді, коли свою діяльність розгортав Комінтерн, плянуючи ліквідувати капіталістичні та імперіалістичні країни, а в самому Совєтському Союзі влада тоді ще не була дуже закріплена і було чимало частин СССР, де нуртували антикомуністичні течії та навіть існували партізани, як, наприклад, рух башмачів у Туркестані.

До редакції харківського українського тижневика — „Манджурського Вістника“ прийшов лист від лідера тюрко-татарського руху Ідель-Урала — Аязя Ісхаки. Він писав, що в Іраці тепер працює московська комуністична група, що хоче проникнути в мусулманське життя. Її керівник — комуніст відбудує подорож до Мексики, і щоб здобути довіру, виконував усі приписи правовірного мусулманіна, та розпочав співпрацю мусулманських лідерів з Москвою, яка, мовляв, є „прителем“ повновеленних експлуататорів народів у світі... Член цієї групи мulla, тюрко-татарин Курбан-Галієв виступав серед мусулманів в Іраці та говорив, що мусулмани в Совєтському Союзі мають повну свободу своєї віри й їх сьогодні не переслідують як то було за царської Росії... Йому поведло з тією агітацією; пізніше він виїхав до Японії та заснував в Токіо мошею та групу татар, що співпрацювала з ним та пробувала розкопати тюрко-татарський незалежницький рух в Японії, Корей та Манджурії, який оформився тоді у його централь — Меркас, що тоді видавав тижневик татарською мовою — „Мілі Байрак“.

На щастя діяльність Курбан-Галієва не була успішною, але цю спробу створила Москва з вірою, що в неї є знання як використовувати мусулманське життя. Свідченням цього їх думання може послужити вістка, що новий „уряд“ в Афганістані проголосив, що внутрішня політика буде базуватися на охороні традицій та культури і віри населення. Не знаємо як ведеться

пропаганда в арабській мові сьогодні. Уже тепер політики та знавці цих історичних фактів висловлюють своє переконання, що Америка повинна відкрито підтримувати повстанчі сили в таких державах, як Ангола, або на кордонах Африки та в Азії, де СССР створив свої бази та має постійні турботи з тубільцями. Насувається питання, чому не виступити відкрито на захист мусулманської віри, проти атеїзму Москви?

Треба розкривати дійсність положення релігійних віровізань у Совєтському Союзі, треба вести відкрити пропаганду про переслідування релігії, зокрема мусулманства в СССР. Такі голоси вже нині існують й політика Вашингтонських урядових кіл починає набирати гострішого тону. Питання повновелення народів у СССР є тепер актуальне як ніколи. В своїм листі до „Нью Йорк Таймсу“ кілька днів тому, професор Гарвардського університету Р. Пайпс писав, що Москва всюди повторює свою методу повновелення: спочатку окупує країну та рівночасно робить ряд „компромісів“ населенню в головних політичних, економічних та релігійних справах. Але, з моментом, коли совєтський уряд закріпить свою владу і забезпечить контроль, тоді повністю всі ті концесії він відбирає і починаються репресії.

Треба тільки поглянути, як прийшло до закріплення совєтської влади в Туркестані, країну якого заселили велике традиційне мусулманське населення, та культура якого сягає більш як за тисячу років в минуле... але прийшла: справа повновелення Зовнішньої Монголії, у 1920 роках концесії на Далекому Сході, які закінчилися створенням Далекосхідної Республіки, щоби заспокоїти Японію.

Однак, ми сьогодні не будемо говорити про сучасний стан взаємин серед повновелених народів Совєтського Союзу, що тому залишаємо на близьке майбутнє.

Дехто з так званих лібералів твердить, що Совєтський Союз матиме турботи в наслідок своєї експансії, яку він повів заанадто далеко, і тому треба трохи „почекати“...

Нова роль припадає тепер на Ірак, центральну положену державу Близького Сходу, — як про це пише в статті знавчих взаємин Клавдія Райт в останньому числі „Форейн Аферс“, (зима 1979). „Ірак, це нова сила на Середньому Сході“. Комуністична партія там майже повністю ліквідована, а 24 її лідери фізично знищені; решта повітала закордон. Там існує сильна мусулманська партія, яка сьогодні править у порозумінні зі Сирією.

(Продовження буде)

Роман С. Голіят

ПОЛЯКИ ПРО 1918 РІК

Дмовського й Падеревського, й коли я попросив, щоб вони накреслили таку Польщу, якої вони сподіваються, вони показали мапу, на якій зажадали звороту цілої частини земського глибоу“ (ст. 187).

У Парижі діяла тимчасова „Політична Рада“, яка репрезентувала „білу“ Росію. Складалася вона з колишніх царських міністрів і дипломатів які мали численні зв'язки на французькому терені. У своїх мемуарах вони ідентифікували українців з росіянами й на тій підставі твердили, що Західна Україна, Буковина і Карпатська Україна — „відвічні російські землі“ і народ цих земель прагне повернутись до своєї великої батьківщини. (стор. 200).

Ковальський пише, що Пілсудський, реалізуючи свою програму, вважав повну незалежність України за фундаментальну частину своєї концепції... Пілсудський думав про суверенну некомуністичну Україну, створену на землях колишньої царської імперії. Тим часом в 1918-1920 роках землі, що їх замешкувало українське населення сталися видивченням гострої боротьби збройних ударів між поляками й українцями, українців з ватагами білогвардійських генералів, контрреволюційних українських осередків із совєтською владою в Україні, яка почала творитися. (ст. 201).

Польська делегація на мировій конференції домагалася повернення Польщі кордонів, які покривалися в засаді з кордонами устійневими після 2-го розбору Польщі (1793 р.) це означало включення в кордоні польської держави мільйонів населення і розривання єдиного білоруського й українського народу. (стор. 202).

Закі комісія Камбона приступила до студіївання документу Дмовського, щоб вирішити про східні кордони Польщі, з ініціати на західній потуг були спроби устійнення лінії поділу на терені Східної Галичини. Це сталося в наслідок зривавих боїв, які розгорілися між поляками й українцями, починаючи від 1-го листопада 1918 року, після упадку австрійсько-мадярської влади. Тут також автор згадує про Українську Народну Республіку й ЗУНР. Провідники ЗУНР відкидали всякий компроміс з Польщею відносно Східної Галичини, натомість Директорія думав акцентувати те, що було спільне, передусім підкреслюючи спільність інтересів в боротьбі з більшовизмом.

Звідси також пізніше, після поразки, яку завдала українським націоналістам совєтська війська, народиться ідея військового союзу з Польщею, що її задумав отаман Симон Петлюра, провідник українських націоналістичних військ. (ст. 203).

Тому, що боротьба за Львів продовжувалася, це заставило мирову конференцію зайнятися цією проблемою. У січні 1919 року прибув до Львова французький ген. Йосиф Бартоломей, а відтак альянська місія на чолі з англійським полковником Адріаном Картоном де Віартом. 22-го лютого, місія, яка знаходилася у Львові, заклала в імені потуг Антанти, щоб обидві сторони перестали війну й розпочали переговори про перемир'я. 26-го лютого доповідано до завершення зброї, а два дні пізніше місія предлала обом сторонам умови договору разом із виправованою демаркаційною лінією, званою „лінія Бартоломея“. (стор. 204).

Ці спроби не принесли постійного ефекту, бо 1-го березня 1919 року українці зрівали договір, і розпочали війну наново, зробили офіційну на Львів. У початках березня українські війська здобули ряд перемог, але вже в середині того місяця і в квітні ініціатива перейшла в польські руки. Тим часом в Парижі, після невдалий спроб запровадити перемир'я, не зрезигновано з доповідання до угоди і створення спільного польсько-українського фронту в боротьбі проти більшовизму. Тут автор вираховує ряд інших проєктів поділу Галичини, які також не увінчалися успіхом, а саме поділ, що його запропонували південно-африканський ген. Люїс Ботта і англійський міністр закордонних справ Джордж Наталіел Керзон. (207).

Дня 14-го травня Пілсудський розпочав офіційну у Східній Галичині. 27-го травня польські відділи опанували Галич і Станіславів, навіязуючи безпосередній контакт з румунським урядом, що займав Коломню. Українські війська розбиті (М. І. Звільєно Львів). Вони зазнали також невдачі на східному відтинку дїї, де Червона армія завдала ряд військових поразок Директорії під проводом Петлюри. (стор. 206).

Тим часом у Парижі Ллойд Джордж взяв до виступу проти Польщі, оскільки при тому Франції у сприянні польської політиці попередньо згаданих фактів. 21-го травня Найвища Рада зажадала від Польщі стримання офіційних, зазначено, що кордони Польщі будуть встановлені без огляду на вислід війни; одночасно заповіджено стримання догани до Польщі амуніції і військового вряду.

Нова польська офензива розпочалася 28-го червня і осягнула лінію Збруча між 16-им а 18-им липня. Вкороті націоналістичні українські війська були змушені до дальшого відступу (Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

МИСТЕЦЬКІ ПРАЦІ РОКСОЛЯНИ ЛУЧАКОВСЬКОЇ

Минулий 1979 рік позначився чималою активністю образотворчих виставок, що її організувала в Українському Інституті Америки Мистецька комісія, яка віддає частину культурної діяльності Інституту.

Ті виставки мали велику різноманітність, які були висловом індивідуальних мистців, їхніх стилістичних нахилів та поземів їхньої майстерності в технічних досягненнях.

Головна увага мистецької комісії зосереджувалася на представлених глядачам працях українських мистців, що є наглядне в нотаваннях у календарі виставок. Однак, в деяких випадках, в порозумінні з Дирекцією Інституту — влаштовано виставки праць також мистців інших національностей, що корисно впливає на поширення і скріплення престижу і доброго імені української спільноти в довільному терені.

З природи речі — є перевага виставок праць українських мистців — мешканців Нью Йорку й околиць. Але й не бракувало також гостинних виступів наших мистців із дальших місцевостей Америки чи навіть з Європи.

Саме такими милими гостями є дві образотворчі виставки в Українському Інституті, якими закінчуємо бїжучу декаду, а входимо в чергову. Однією із них є виставка праць мистця — члена Інституту Роксолія Лучаковської — Армстронг яка постійно живе в Іспанії, а другою — виставка праць мистця з Монреалю в Канаді Ірени Носік, яку спонзорувало Товариство Українських Інженерів в Америці.

Роксолія Лучаковська, заможний Армстронг, належить до мистців молодшого покоління. Будучи ще в середній школі вона учасниця до Української Мистецької Студії у Філадельфії, де їй давали підставний вишкіл в основних предметах з обсягу образотворчого мистецтва.

В тому часі в студії училися й такі мистці, як: Петро Мегін, Володимир Кивелюк, Андрій Драган, Мікола Мухин, Роман Василюк та Петро Андрющук. Після закінчення середньої освіти Роксолія Лучаковська студувала в Пенсильванській Академії Мистецтв у Філадельфії, яку згодом закінчила.

Вийшовши замуж за свого товариша по студії Ріда Армстронга — різьбяр, виїхав з ним до Іспанії, де й досі постійно живе. Роксолія є членом Об'єднання Мистців України в Америці і від років брала активну участь в збірних виставках Об'єднання в Нью Йорку та Філадельфії.

Під час однієї з візитів у Нью Йорку, обоє молоді мистці відвідали Українсь-

кий Інститут, і зацікавившись з його діяльністю стали активними членами цієї установи.

Теперішня виставка Роксолія Лучаковської складається із 47-ми експонатів. Більшість з них (35) — це акварелі, які творять головну атмосферу виставки.

Ця перевага акварелі у Лучаковської має певну логіку. Мистець з увагою спостерігає довільне життя і відтворює його маркантиші моменти, схоплюючи їх в темпі проминяльності. Головним середником того відтворювання є швидкий, легкий рисунок тушшю, який не втомлює глядача скомплікованістю структур предмету та надуманістю лінійної філософії картини. Рисунок цей є рідше безпосереднім, висловом свого враження, сприйнятого з атмосфери довільної, в якому мистець тепер перебуває.

Роксолія володіє тим рисунком вільно, а з цим вона не здрігавшись собі з доволі складними багатоплановими композиціями, досягаючи з чималим успіхом ефекту передавання атмосфери і настрою глядачеві. Примінення акварелі в тій передавальності є у Роксолія Лучаковської цікаве. Вона використовує властивості акварельної техніки в оригінальний спосіб. Всупереч прийнятим методам, Роксолія не вповняє границі рисунку кольором для моделювання його складових частин. У неї акварель вільно розливається по поверхні картини, пов'язуючи у спільну гаму рисовані об'єкти з їхнім тлом, дискретно висуваючи різницю валюру (темне — ясне) те, що вимагає підкреслення.

У згаданих працях Роксолія Лучаковської є видний свого роду графізм, підхід до української мистецької Студії у Філадельфії, де їй давали підставний вишкіл в основних предметах з обсягу образотворчого мистецтва.

В тому часі в студії училися й такі мистці, як: Петро Мегін, Володимир Кивелюк, Андрій Драган, Мікола Мухин, Роман Василюк та Петро Андрющук. Після закінчення середньої освіти Роксолія Лучаковська студувала в Пенсильванській Академії Мистецтв у Філадельфії, яку згодом закінчила.

Вийшовши замуж за свого товариша по студії Ріда Армстронга — різьбяр, виїхав з ним до Іспанії, де й досі постійно живе. Роксолія є членом Об'єднання Мистців України в Америці і від років брала активну участь в збірних виставках Об'єднання в Нью Йорку та Філадельфії.

(Закінчення на стор. 4)

Д-р М. Бойко

РЕГІОНАЛЬНА БІБЛІОГРАФІЯ В УКРАЇНІ

(3)

Суцільна колективізація і бібліографія, 1930-1940

Плянне господарство поділило Україну на райони, що, на перший погляд, могло сприяти регіональній бібліографії. Різні виділення, підпорядкування, переподіли так зупинили справу, що впливові центри і бібліотеки ставали другорядними, часте перегруповання сил, а до того голод, 1933, чистка Єжова, 1935, арешти, депортації та загальний терор, сильно притупили бібліографічний рух. Тут-то там виринула ініціатива провадити цю діялку, але зовнішній натиск відмінного державного ладу не давав змоги належно початки праці. Нові кадри ще не були виховані, а старше покоління було здекатоване, мовчало, або боялося гребатися в матеріялах „старого світу“. Матеріалів „соціалістичного реалізму“, що не було досить накопичено. Наприклад, виринула думка скласти „Старі нова Вініниця, показчик літератури“, 1936 р. Треба було приймати зовсім нові теми, такі, як: „Бібліотека в соціалістичному будівництві“, 1936. ЦК КП (б) поставив перед бібліотекарями вимогу скласти довідник „Бібліографія літератури про Радянську Україну“. Майже наказувалося збирати все за 1920-1937 роки. На цю працю призначено два роки. Описля з'ясувалося, що це була фантазія і з великого крику нічого не вийшло.

У тому часі на західноукраїнських землях, дещо в відмінних умовах, ледве клигала українська бібліографія. На Волині Якуб Гофман друкував у „Рочнік Волинський“ т. 2-8 „Волинську“, зібрав 1,404 назви. У Львові Е. Ю. Пеленський видав працю „Українська краснава бібліографія Галичини і Волині“, 1935 (за роки 1900-1935). Ю. А. Яворський зібрав за 1918 — 1935 назви; В. Р. Ваврик, 1929-1933. „Краткая сводка писателей и журналистов на

Лемковщине“, ч. 1, Ф. Курилла, поміщена в „Научно-литературний збірник Галицько-руської мати“, т. 8, ст. 22-50, 1934. Не здійснено видання Ф. Ф. Арістова „Карпатська бібліографія“, 1930 рік, що мала включати 1,000 анотованих назв. Ю. Никифоров „Західна Україна“, 1932. 1940 роки приніс зовсім новий погляд: „До першої річниць визволення Західної України від гніту панської Польщі“. Це вже не була бібліографія, а пропаганда.

Бібліографія після Другої світової війни

В часі цих страшних років видано працю „Загальна бібліографія Підкарпаття“, книга 1, Ужгород, 1943, 151 сторінок. Щойно в 1948 році з'їзд бібліотекарів у Києві вирішив нові напрямки бібліографічної праці. Активну діяльність проявила Львівська бібліотека Академії наук УССР (тепер переназвана на Львівську державну наукову бібліотеку). Вона почала видавати річнік бїжучої бібліографії. За тим послідували крикливі назви списків такі, як: „Соціалістичне будівництво Львівщини, 1939-1949 (Ю. Зайчак) в 1952 році М. Беденка „Соціалістичні перетворення на Львівщині“. Заголовок втерся аж до 1962 року — „Соціалістична Львівщина“. Появилася кілька корисних назв, наприклад, „700 міста Львова, бібліографічний показчик літератури“, Львів, 1956, 75 ст. та інші. Появилася регіональна бібліографія на Харківщині, Кримі, Одесі та інші.

У 1965 році в Києві відбулася бібліотечна нарада, на якій проведено семінар по питанні крайознавчої бібліографії. Від 1959 року в багатьох областях почали вести списки бїжучої наукової бібліографії та вкінці року почали її видавати окремими випусками. За 1959-1966 роки занотовано 20 назв по окремих областях. На першому місці стоїть Львівська бібліотека АН УССР (1950-1959). Розділи бібліографії дуже заповнені висловами такими, як: „соціалістичне“, „комуністичне“, що відстоює людину туди дивитись. І звідси ці бібліографії нотують всяке „ударництво“, „свиновиховництво“, „доярство“ одним словом — напружу м'язи, московська бо північ роззявила рота на українську паланицю.

Обережно ведеться ретроспективна бібліографія (мину-

лого), але по деяких містах і областях береться лише до уваги „соціалістичний період“, а в ньому аж до зануди всякі „перевикористання“ плянів. І тут знову аж заройлося від „історії міст і сіл“ якісь області, з пересадкою „будівництва“ та всяких „визволеннь“. У 1968 році відновлено понад 20 показчиків цього роду. В 1962 році видано „Джерела з історії Галичини періоду феодальності“ покійного І. П. Крип'якевича. Виминаючи деякі розділи та окремі місця, інформація досить цінна. Великі прислуги бібліографії у Львові віддає Ф. Ф. Максименко (нар. 1897 р.). „Рекомендована“ бібліографія, — це ніщо інше — ніж насильно ставити перед очі читача всякі подвиги, комсомолу, осяги в останній війні та дітяч цієї нечуваної у світі кріпакської системи. В цю шлю запряжено і бібліографію.

Можна б радити, почувши про біо-бібліографію, але тут діють старшого покоління зовсім промовчується, всюди видніють „побратими“ Галана. Корисною можна назвати працю Ф. Ф. Максименка „Друківані праці професорів, викладачів і співробітників Львівського університету за 1944-1960 роки“ 1962, 768 ст. Названо 646 праць, між ними 1 М. Возняк, І. Свенціцького, І. Крип'якевича та інших. Останніми роками заройлося від різних біо-бібліографій „терор“.

Майже при всіх районових бібліотеках ведеться картотека місцевих бібліографій. Ця праця великою мірою залежить від ідейних оліячів, які намагаються зберігати про все належну пам'ять. На тему регіональної бібліографії в Україні до 1968 року відновлено 14 праць, усі українською мовою. Це каже, що бібліографію силкують вести автохтонні власними силами та по-можливості її друкувати.

Регіональна бібліографія поза межами України

Цього роду бібліографії поза материком складати майже неможливо, бо вона щодня відображає такі поняття, як: людина, життя, праця, вислід; це соціальна фотографія цього стану обліку, наприклад, на Пришівщині, Холмщині і т.п. Але ми можемо взяти під увагу наші сили та шкільність в Америці. Маючи вироблену бібліографічну

програму, ми могли б скласти приблизний реєстр дечого друкованого в Україні, на етнографічних українських землях та на місцях нашого поселення. Про це вже було багато мови, — десятки статей, ухвали бібліотекарів, але справи з місця ніхто ще не рушив. На мою думку — мало хто знає з якого боку починати. Дехто починає від плянів, інші від фондів, але справді ніхто цієї справи ще не рушив. Одне треба сказати, що бібліографія не має читача, це її хіба. Але її велика служба — це впорядкування національного знання, прокладання стежки до друкованого духа народу, звернення — від усюди, де ми стали та куди нам йти. Одним словом — це повинен би бути довідник, щоб у ньому можна було знайти все написане сторіччями тому, а також те, що надруковано тепер і де за ним шукати, щоб пізнати думки інших перед початком складання рукопису, чи опрацюванням вибраної теми. Читачеві цього не потрібно, бо він сприймає готове, але це потрібно студентам, дослідникам, науковцям та робітникам пера, бо, як казав Скворода: „Плох нічого, дух животворить“ (цитую з пам'яті).

Регіональні студії в Канаді започаткував автор цієї статті підготовкою роботою в листопаді 1949 року в Вінніпезі, та оснуванням Інституту Дослідів Волині в липні, 1951 року. Приблизно у 1954 році прочитався С. Кікта з проєктом Ярославського збірника і дещо пізніше виникла ініціатива збірника „Буковина“. Після десяти років постало декілька регіональних комітетів і згодом ми дочекались десятих вартісних збірників. У цих власних збірниках є регіональна бібліографія, укримлена на різних землях, а вона є основою наших загальних бібліографічних виправовань.

У чому причина, що ми дотепер не наладити бі

Українська Громада в Глен Спей, Н. Й.
відзначити

РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

в суботу, 8 березня 1980 р., о год. 7-й веч.
в залі церкви св. Володимира

В програмі Свята беруть участь:

П-ні НАДІЯ СВИТЛИЧНА Доповідає
АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ —
під проводом п. ВОЛОДИМИРА ЮРКЕВИЧА
П-ні ТАМАРА ЛІХОЛАЙ Сольно, сопрано
МІСЦЕВИЙ ЖІНОЧИЙ ХОР
під диригентурою інж. ОСИПА ГАПІЯ

Декламації:
п-ні ІРЕНА ПАЦЛІВСКА
п. ЯРЕМА СВИТЛИЧНИЙ

УПРАВА Т-ва „РОЗВАГА“

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — Комісія Патріаршого Фонду

повідомляє:

на ПАТРІАРШИЙ ФОНД зложили:
VIII — 79

1,000.00 дол. — Ева Гаврилко-Робертс, в пам'ять чоловіка бл. п. Якова Гаврилко (листа ч. 1259, Асторія, Н. Й.);
по 100.00 дол. — Н. Н., о. Петро Гардибала;
по 50.00 дол. — М. Стецюк і М. Підгородецька, в пам'ять бл. п. д-ра О. Коропця, Марія і Вірджинія Піпа;
30.00 дол. — О. І. Р. Ясків, в пам'ять бл. п. А. Лагичака і М. Мосори;
20.00 дол. — Т. Печерський;
10.00 дол. — Дарія Микита, в пам'ять бл. п. д-ра Мирослава Навроцького.

Листа ч. 1222, Мамі, Флориди, переспала Вероніка Цегельська

500.00 дол. — Михайло і Ірена Курман;
по 100.00 дол. — Роман Стиран, Надія Попель, Вероніка Цегельська;
по 25.00 дол. — С. Кучуда, О. Вардихівський.

Листа ч. 1283, замість квітків на могилу бл. п. Володимира Мартюк, передав Оліан Гоповчак

50.00 дол. — М. Лозинська, Аскольд Лозинський;
40.00 дол. — Л. І. М. Кий;
10.00 дол. — П-во Стойки.

Філадельфія, замість квітків на могилу бл. п. Миколи Вайди, збирав Микола Алексевич

50.00 дол. — д-р Т. І. Цісик, П. І. М. Кондрат, П. Павлюк, В. Камінь, Я. Лар, В. Суслє;
по 10.00 дол. — М. І. В. Куденко, Л. Олександрівська, А. Любінська, М. Алексевич, ОДВУ Відділ 12 — Філадельфія, Ю. І. О. Гоповчак, д-р Л. Рудницький, О. Петрович, І. Березницька, І. Пана; по 5.00 дол. — А. Бабія, Н. Пуйда.

Філадельфія, в пам'ять бл. п. інж. Євгена Чайковського, збирав д-р Роман Кос

по 25.00 дол. — Т. І. В. Бриквич, д-р Р. І. А. Кос;
20.00 дол. — інж. В. І. Медуха;
по 10.00 дол. — М. Абрисовський, Л. І. М. Бульба, інж. С. І. О. Кульчицький, В. Пак, Р. І. О. Вомпель;
5.00 дол. — І. Я. Климовський.

Бюфало, замість квітків на могилу бл. п. проф. Олександра Березницького

100.00 дол. — Оксана Березницька;
67.93 дол. — Бушів учні Української Учительської Семінарії в Міттенвальді;
по 50.00 дол. — Я. І. О. Берч, д-р М. І. К. Данилишин, О. І. А. Зявчак, інж. Е. І. М. Турякський, С. Хома, Р. І. П. Цюпко;
по 25.00 дол. — Гуцульська Т-во ім. О. Добуша в Бюфало, д-р Т. І. А. Небожук, о. крип. Б. Смих, інж. С. І. М. Тимяк, УККА — Відділ в Бюфало, о. дякон А. І. Т. Чировський, д-р М. І. Чировський, Т. І. Ю. Шипилів;

по 20.00 дол. — Л. І. С. Головаті, Родина Греція, Г. Крохмалюк, Р. І. Е. Крупка, В. І. З. Мороз, д-р М. Переяма, М. І. Л. Стецюк, А. Стецькович;
по 15.00 дол. — М. Мохнач, Е. Онуферко, П. І. Г. Тютюнник, І. Шиняровський;
по 10.00 дол. — Н. Андрушко, інж. Р. Вергун з матір'ю Іриною, Н. Волинчук, Іван Гаврилук, І. І. Гомонки, П. І. М. Гаравус, Я. Гулик, З. І. К. Делугат, А. І. О. Кіпко, М. Кладочний, В. І. А. Копистинський, д-р Л. І. С. Крохмалюк, О. І. Р. Кулик, д-р М. І. д-р У. Лоза, Е. І. Е. Луківський, С. І. Я. Малуцький, Д. І. М. Мацьків, Т. Михасів, Б. І. К. Мороз, М. І. О. Морозевич, Г. І. Р. Пікаси, В. І. М. Район, О. Сасик-Хутко, В. І. П. Сметанюк, В. І. А. Федорак, Б. І. Л. Хомяк, С. І. К. Шипилів, С. І. С. Шипицький, Д. І. Е. Яремич;

по 5.00 дол. — Р. Каспрік, Ю. І. А. Конотопський, І. Кравець, М. І. М. Курляк, З. Мосіячук, П. І. Б. Наминанік, А. Пукач.

Комісія Патріаршого Фонду Товариства Свята Софія щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Датки на Патріарший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків, або вислати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa.

Всі датки на Патріарший Фонд Товариства Свята Софія можна віддати від податку, IRS No. 23-74380645.

Президент портових...

(Закінчення зі стор. 1)

вісти, і домагалася від президента Джиммі Картера їхнього звільнення. Бойкот Олімпійських Ігор може мати непередбачені наслідки на Мадридську конференцію, заплановану на 1980 рік. Якщо б росіяни збойкотували Мадридську конференцію, представники ПАБНА пропонують, щоб міжнародний рух праці запропонував Гельсінкську ревізійну конференцію, у якій такі міжнародні організації, як АБН, могли б взяти участь.

М. Глізон погодився прийняти листу політичних в'язнів, обіцяв різноманітні дискусії на відповідному форумі робітничого руху. З огляду на Мадридську конференцію наступна зустріч Міжнародної Федерації торговельної профспілки запланована на місяць травень. Рівнож МСПВ розгляне резолюцію, яку подав ПАБНА, про ситуацію поневолених народів на національній конвенції цієї спілки цього ж року.

Зустріч з паном Глізоном заповідає гарні успіхи, бо М. Глізон відомий у робітничому русі за людину, яка себе щирою посвятила справі миру в світі і свободі.

Самогубство серед старших...

(Закінчення зі стор. 1)

го віку, бо вони мають приятелів і більше соціально заангажовані. Чоловіки ж, життя яких концентрувалося навколо їхньої праці, — тобто їхньої посади, фаху, — відчують самотність і ізоляцію, коли йдуть на пенсію. Серед цих чоловіків, власне, і поширене самогубство, якому можна зарадити, — каже проф.

Гемфілл, — збільшенням особистого контакту поміж ними й іншими людьми, особливо ж — з членами їхніх родин. Про цю статистику пише журнал „Вегівіорал медіцин“ з лютого 1980 р. Проф. Гемфілл підкреслює, що самогубство серед старших чоловіків білої раси (вік 65-69) трапляється у чотири рази частіше, ніж загальне число всіх самогубств в Америці.

Пам'яті Анастасії Городовенко

У суботу 24-го листопада м.р., у вечірню годину померла бл. п. Анастасія з Лагодинських Городовенко. Свою біографію бл. п. А. Городовенко власноручно написала ще 9-го жовтня 1968 року.

„Я народилась 22-го грудня 1887 року в місті Лохвиці на Полтавщині — Україна. Батько мій Степан Лагодинський був урядником. Помер 1900 року, а мати померла 1912 року. Осталася мені лиш одна сестра Анна, яка живе в Києві. Вона вчила 40 років у гімназії, а тепер є на пенсії. У 1906 році я покинула гімназію в Кременчуку, відтак поступила на Вищі Жіночі Курси Безтужева в Петрограді. В 1910 році одружилася з учителем Нестором Городовенком в Переславлі. По революції виїхали ми до Києва, де мій чоловік 20 років був диригентом капели „Думка“. Тих же 20 років я співала в його хорі. Під час війни ми попали в Німеччину, де жили з іншими біженцями в переселених таборах. І тут мій чоловік диригував українськими хорами. В 1949 році ми приїхали в Канаду й поселились у Монреалі, де мій чоловік став керівником хору „Україна“ і працював з ним до смерті, це є до 1964 року.

У 1967 році я їздила до Києва відвідати мою сестру Анну. Тепер мені 79 років, але хотілось би ще раз перед смертю побачити рідний Київ, за котрим так тужив мій покійний чоловік, та побачитись із сестрою.

Зобов'язавшись словом перед Покійною точно виконати її останню волю, я старалася зробити це якнайточніше. В цьому допомогли мені добрі люди отець Ігор Кутах, настоятель Собору Св. Софії часто відвідував бл. п. А. Городовенку одилю й св. Тайн та відслужив величаву похоронну відправу. На запрошення о. Ігора Кутаха в похороні брали участь такі особи: митрат Ярослав Гайманович — церква Успення Божої Матері — Розмонт, Монреаль, о. протопресвітер Єпіфаній Чижів, почесний голова Місійної Округи, Монреаль — Оттава, о. Григорій Пляніда, настоятель церкви св. Юрія в Лашіні, Монреаль, о. Захарій Ревко, настоятель церкви Св. Покрови в Монреалі.

Родина п-ва Жуків, зокрема панна Люба, ніколи не жаліла часу, щоби бл. п. А. Городовенку послужити, а також п-во Генгали, Солонухи і всі приятелі, яких бл. п. Анастасія мала багато, а яких усі сьогодні годі вирахувати старалися нести їй приязнь.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Зобов'язавшись словом перед Покійною точно виконати її останню волю, я старалася зробити це якнайточніше. В цьому допомогли мені добрі люди отець Ігор Кутах, настоятель Собору Св. Софії часто відвідував бл. п. А. Городовенку одилю й св. Тайн та відслужив величаву похоронну відправу. На запрошення о. Ігора Кутаха в похороні брали участь такі особи: митрат Ярослав Гайманович — церква Успення Божої Матері — Розмонт, Монреаль, о. протопресвітер Єпіфаній Чижів, почесний голова Місійної Округи, Монреаль — Оттава, о. Григорій Пляніда, настоятель церкви св. Юрія в Лашіні, Монреаль, о. Захарій Ревко, настоятель церкви Св. Покрови в Монреалі.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Знаменні слова сказав о. Єпіфаній під час першої Панахиди. Вони дуже правдиві й глибоко запали в моє серце. Він бо сказав: „Хочемо сьогодні дружину великої людини, дружину проф. Нестора Городовенка, мистця й популяризатора української народної пісні. В житті його, бл. п. Анастасія брала живу участь. Тож так як зі смертю не кінчить життя людини, так і зі смертю проф. Н. Городовенка“.

Бл. п.
Анастасія Городовенко

венка не загинула українська пісня. „Наша дума, наша пісня не вмре не загине“.

Під час похоронних відправ співали вірні учні професора Нестора: І. Козачок, теперішній диригент хору „Україна“, Вол. Балицький, Олександр Кіпінбид, Василь Григорч, о. дякон Євген Рудич, співали теж його колишні хористи: Павло Генгало сказав прощальні слова від УНО.

Українське Національне Об'єднання гідно виконало свої зобов'язання взглядом сл. п. Нестора й Анастасії Городовенків. Ще за життя дбали про них і горді були, що їх хор „Україна“ має такого славного диригента.

На руки п. Бригедера, а саме Колегію св. Андрія і на Осередок Української Культури і Освіти присутні в пам'яті Покійної склали багато похоронів.

Під час трини друзі і знайомі Покійної згадували і життя і діла Покійних.

Більшість отців були з ними

знайомі ще з рідних земель, з рідного Києва.

Я і мій чоловік Богдан дуже шірили працю проф. Нестора. Ми любимо їх обох і шанували наче рідних батьків. Вони збагатили моє життя. Мені здається, що сьогодні я поховала свою матір. Саме цього року минуло 15 років як українське громадянство з того ж собору Св. Софії супроводили на вічний спочинок бл. п. Нестора Городовенка. Багато прекрасних спогадів залишилось мені з того часу, як я співала в нашій славній хорі „Україна“. Проф. Нестор, умираючи, пригрозив мені і сказав: „Аню, будь щасливою“.

Своїм прикладним життям і добрими жертвними ділами обоє Покійні здобули вічне життя, а серед української спільноти — тривалу пам'ять.

Анна Ковальська

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

В СЬОМУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Найлюбшого і ніколи Незабутнього
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

Д-ра ІВАНА РИЖІЯ

були відправлені

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

16-го лютого 1980 року

у церкві св. Андрія в Клівленді, Огайо
у церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
о. Романом Ганасом в Балтіморі, Мд.

В безмежній жалості:
ОСИПА АННА — дружина
д-р ОРЕСТ МИРОН — син з Ріднею

У глибокому смутку повідомляємо
всіх Рідних, Знайомих, Приятелів та Земляків,
що дня 16-го лютого 1980 р. в Стамфорді, Конн.,
з Болі Всевишнього, несподівано, відійшла у Вічність,
наша Найдорожча СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

ОЛЬГА КУШНІР

родом з Тустанович, біля Борислава, Зах. Україна.

ПАНАХИДА — в середу, 20-го лютого 1980 р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Sogalis Funeral Home, 158 Main Street, Amsterdam, N.Y.

ПОХОРОН в четвер, 21-го лютого 1980 р., о год. 8-й ранку, з того ж похоронного заведення до української католицької церкви, а опісля на цвинтар в Амстердамі, Н. Й.

Горем прибіта рідні:
сестра — СТЕФАНІЯ БАБЯК з мужем
МИХАЙЛОМ і дітьми

брати:
РОМАН з дружиною МАРИКОЮ
ЮРКО з дружиною ХРИСТИНОЮ
і дітьми
та Родина в Україні

В глибокому смутку повідомляємо все своє Членство і Українську Громадськість,
що дня 5-го лютого 1980 р. відійшов у Вічність

бл. п.

ІНЖ. ВОЛОДИМИР ТЕОФІЛЬ НЕСТОРОВИЧ

письменник, журналіст, головний редактор журналу „Торговля і Промисел“, заслужений громадський діяч, організатор українського купецтва, учитель Високих Торговельних Курсів, автор цінної праці „Українські Купці і Промислові в Західній Україні, 1920-1945 р.“

Тіліні Останки Покійного, після похоронних відправ в Детройті, були перенесені на православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., 9-го лютого ч. р.

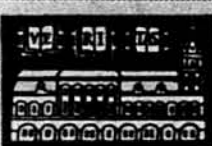
Вельмишановній Дружині, Родині й Рідним, висловлюємо наші найщиріші співчуття.

ПРЕЗИДІЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ
КУПЦІВ, ПІДПРИЄМЦІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

ТА

УПРАВА СУКПІП в ЧІКАГО

БЛАГОРОДНІ ЖЕРТВОДАВЦІ ФКУ

— ІВАН ГОЛОВАЧУК з Канади, вплачуючи в січні 1980 р. 300 доларів, в доповнення до попередніх пожертв, став Добродієм ФКУ.

— ЮРІЙ КАТРЕЧКО: Добродій ФКУ, з Гантінгтону, Конн. пожертвувавши в шести вплатах, починаючи 1972-м р., — 560 доларів, пише: „Хочу Вас запевнити, що в майбутньому не буду забувати під

Пісня — це голос душі!

(Репортаж про хор „Бурлака” та його концерт)

Я розкажу вам про хор „Бурлака” з Торонто й про концерт цього хору в Рочестері, Н. Й., який відбувся 27-го січня 1980 року з нагоди відзначення свята Державності й Соборності України. Організував концерт Відділ УККА (голова п. Роман Куціль), головним промовцем був п. Богдан Винничок — Директор Інформаційного Відділу в Вашингтоні, мистецьку програму виповнив хор „Бурлака”, — це була така академія, яку рочестерська громада пам'ятатиме довго.

Ви, мабуть, знаєте, що хор „Бурлака” заснований в Торонто не так давно — коло п'яти років, але він має свою історію. Це колишній хор дивизійників, організований в Італії композитором Гумініловичем; орудував ним (хором) Еуген Пасіка — оспівав усю Європу. Потім хор роз'їхався по світі, як і всі скитальці, а оскільки співацькі дивизійники зібрав той же добродій Гумінілович під своє крило, змінив канадськіми голосами, відшукав наймолодшого і найбільш талановитого диригента, ім'я якого Олег Хміль, який є ліричний тенор оперного театру та професор Оперного Департаменту в університеті міста Торонто.

Якщо хочете порівняль-но оцінити хор „Бурлака”, то ставте його зараз же після Капелі Бандуристів Григорія Кистакова. Чув я багато наших хорів. Можливо, що навіть усі найвишніші нашої діаспори. Всі вони, розуміється, — мають місце на сцені, але „Бурлака” — це така щось особливе; мистецька одиниця в повному розумінні цього слова! І ось маємо приєм-не бачити й чути цей хор, якому навіть улюблений музичний критик дасть позитивну оцінку. Трудно при-чепити латку до цілого, золотими нитками шитого жупана, в якому співає соліст бас Степан Кривенський і йому самому: він в опері співає, — або ліричному тенорові Василеві Драбихові чи Василеві Саковському або Андрієві Сорочі, тенорові з баритоновим забарвленням. А кожна партія бурлаків (якщо хор „Бурлака” то — хористи бурлаки) має двох-трьох солістів, а хористи вишкочені та мають приємний тембр го-лосу. Тому після кожної пісні зала вибухає громом оплесків. Хор на сцені має естетичний вигляд. Під час концерту після заспіву бурлаки виступали в інших односторонніх, які роблять імпо-занти враження.

Оце коротка характеристика хору „Бурлака”, хористам-бурлакам, диригенту. Ще коначно слід згадати піяніста, ім'я якого... затримали в таємниці (мабуть рочестерський недогляд), не включили в програму концерту, а він у хорі незаступимий, давав класичний супровід до кожної піс-ні.

...А тепер дайте руку, лю-бий читачу, і ми підемо на концерт Бурлаків. Зала наповнена, у ваших руках про-грама. Співатимуть 15 піс-ень. Ви знаєте, що повний склад хору — 55 осіб. На сцені лише 43. 12 голосів бракує. А це вже сила. Але під час виконання пісень на залі того не відчувалося.

Диригент Хміль має ори-гінальний підхід до кожної пісні та вмів знайти в ній душу. Зміщення і стишення голосів в акорді, на тоні і в часі тактів несподівано для аудиторії. Хміль співає оркестрально (зі залі не мож-на було зауважити відхилів хористів) і цим у кожній пісні творилась нерозривна тугість.

Вже з початку в молитві „Блажен Муж” хор виявив своє співуче „Я”. Соліст Василь Драбиховий має такий голос, що з ним тільки мо-литися! І то найбільшому грішникові! Диригент увів у цю молитву щось нове — далекий відгомін розгорта-ного дзвону (у виконанні кількох голосів), і це прига-дувало неповторну красу церковного буття. Таким же милозвучним був Дра-биховий у пісні „Хор Бранців”.

У пісні „Бандуристе, орле-сизий” співав сольо Степан Кривенський. Не знаю, за які гріхи прайди його одержав-ли від якоїсь влади таке прізвисько? Та він мало того, що не кривенський, — Сте-пан на сцені є окрасою ціло-го хору (в Рочестері це зау-важили молодші пані), а як він заспівав сольо, промов-ляючи до Орла Сизого: „Маш крила, маш силу, е куди літати” — то це була сила й крила, цілого хору. До речі, пан Кривенський є бас в оперному театрі, і там таких шанують.

У пісні „Про Нечая” геро-їчний тенор баритоновий барван Андрій Сороча вико-нав дуєт з басом С. Кри-венським в супроводі хору, викликавши грим оплесків на залі й вигук „браво”. Так співають справжні спі-ваки професіоналісти!

Мій репортаж вже трош-ки розтягнутий, але, доро-гий читачу, я не можу не згадати про оту чаруючу пісню на слова Івана Фран-ка:

Ой ти, дівчино, з оріха зерня,
Чом твоє серденько коло-че терня?
Чом твої уста — ти-ха молитва?
А твоє слово — гостре, як бритва?!

Оці неповторні, а правди-ві слова заспівав Василь Саковський з романтичним музичним натхненням; і кожна пані на залі відчула, що вона... з оріха зерня, і колочче терня, і тиха молит-ва, і гостра, як бритва! У цьому переконали й лірик-тенор, а хор і диригент були йому твердою опорою.

Ми знаємо, що музика, як і поезія — не любить повто-рення. Це добре пам'ятає диригент Хміль. Наприк-лад, кожна стрічка пісні „Вічний Революціонер” (слова І. Франка) була інак-ше інтерпретована і вико-на на так, що навіть славний композитор Григорій Кис-тавий, який бравуно ви-конує цю пісню, схвалив би таке виконання, бож він любить мистецьку правду...

Чудово виконав хор піс-ню народно-стрілецьку „Ой у полі верба”, солістів вже знамих нам солістів А. Со-рохи і В. Драбихи. Вони співають: „Ой у полі верба, там холодна вода”, а хор вступає з ударом на „Гей” — „Гей там дівчина воду брала”.

Кожний на залі знає цю пісню, але дивом дивувався — як так можна цілим хором „вдарити”, наголосити оте коротке „гей” і тишити до піяніс-симо, надавши пісні такої невмирущої краси! Власне в цих тонкощах відзерка-лення душі музичної дири-гента Олега Хмеля.

Концерт закінчився, зала повільно порожніла, і кож-на людина несла свою вра-жіння. В одному гурті сто-яли рочестерські музиколо-ги і сигнали слова: динамі-чно! репрезентативно! а оте форсенто!... знамените пі-янісимо!... оркестрально! і це пригорі слів, яких я не розумів. Але на щастя ме підійшов до мене старень-кий гуцул і з сіяючими оч-ми сказав:

Співають, аж ся хоче!

У цих народних словах найвища оцінка від широ-го серця! В них вияв радос-ти, любові, подяки, і... кві-точка на груди кожному хористові — бурлакові, їх-ньому піяністові та дири-гентові.

Співайте, славні бурла-ки! Бо пісня — це голос душі, а ваші душі співучі.

Харитон Довгалоук

Святкування 22-их Січнів у Ст. Петербурзі

Ст. Петербург, Флори-да (В. Гуцуляк). — Зв'язана духовно з усією діаспорою вільних українців, наша не-величка громада під прово-дом Українсько-американ-ського Товариства урочи-сто відзначила дати Незалеж-ности та Соборности Укра-їни.

Місцева преса 22-го січня коротко об'явила про ці святкування. Того ж дня наша 12-членна делегація була в посадниці міста пані Корін Фріман. Вона дуже привітно нас прийняла, про-голошуючи Проклямацію з цієї нагоди. В Прокляма-ції підкреслено віру в пере-могу справедливих змагань українського народу у даль-шій боротьбі за відвою-вання вільної України. Богдан Бемко попросив Корін Фрі-ман, щоб у найближчому році вивішено український національний прапор перед місцевим ратушем. Обця-ла це здійснити.

Саме святкування Державності і Соборности від-булося 27-го січня у залі СПІФФСУ (Ст. Петербурзь-кого Інтернаціонального фольклор-фестивалю), бо наша церковна зала не по-містила б усіх приваних. Вранці 27-го січня, в неді-лю, відбулося Богослужен-ня в наміренні українського народу, де згадувано погаль-них борців за здійснення ідеалів волі. Монсенйор о. Греско відчитав послання Митрополита Мирослава Любачівського, написане з нагоди Української Держав-ности.

Саме свято-концерт по-чалося відспіванням аме-риканського славя. Голо-вні думки Четвертого Уні-версалу відчитав мгр М. Копинський. Хор „Україна” під вмілою управою Богда-на Бемки, що був справним рушієм влаштування цього свята, відспівав „Хваліте Господа” (Дмитра Бортнян-ського).

Доктор Василь Гуцуляк у своїй святковій промові ук-раїнською та англійською мовами підкреслив основні ідеї 22 Січня. Свобода Ук-раїни засяла блискучо і тор-жественно після довгих ві-ків неволі, але повне здій-снення — розбудову волі перервав червоний моско-вський загарибник та інші ворожі сусіди. Але жадна сила найзакінчив не зможе зламати духа змагання за відвою держави, не зможе „виорати на дні моря поля” — ніяка ворожа зать. Бо-ротьба продовжується і он-це волі короткі засяє по всіх просторах нашої Ук-раїни.

Згаданий хор „Україна” далі відспівав декілька пі-сень, в тому кантату К. Сте-ценка „Єднайся” з сольо-співом Людмили Жеске.

ПОЛЯКИ ПРО 1918 РІК

(Закінчення зі ст. 2-ої)

під наступом українських совєтських військ і частин Червоної армії, які при-йшли на допомогу з Росій-ської Федерації. Погрожую-чи збитками, Петлюра звійшов в контакт з Пілсуд-ським, думаючи про спільні плани боротьби проти Чер-воної армії.

На протязі липня і серпня 1919 року підкомісія Ле-Ронда випрацювала засади галицької автономії у рам-ках польської держави до часу переведення плебісци-ту. Британія займала ста-новиче переказання Поль-щі мандату на час 10-ти років. Остаточно прийнято компромісову французьку пропозицію, мандат на 25 років. (стор. 210).

У Парижі питання Гали-чини визнано спеціальною проблемою, бо її рішучу більшість становила не-польське населення, а при-лучення до Польщі не було для того народу єдиною розв'язкою. Так, отож спра-ва відрубності і єдності українського народу ста-вався фактом, що його вже ніхто в 1918-1919 роках не міг поминути. (стор. 211).

Ллойд Джордж постійно критикував домагання Дмовського й Падеревсь-кого відносно кордонів нової Польщі, а головню їхнього трактату з Німеччиною. „Не розумію взагалі поля-ків. Ще 5 років тому Поль-ща була розшарпана і ніхто не думав про її свободу, й коли ми на протязі 4-ох років боролися з німцями, поляки билися з нами. Ми брали поляків в полон на західному фронті, ми бра-ли їх до неволі на італій-ському фронті”.

„Що ж за несправедли-вість! Ми здобули свободу для інших малих народів, а тепер маємо найбільші труднощі у здержанні, тих же недавно гноблених, на-родів перед загарабанням інших народів. Вони є біль-ше імперіалістичні, ніж Бри-танія, Франція, і напевно ніж ЗСА”, — заявив Ллойд Джордж. (стор. 218).

Дня 28-го червня, на ми-ровій конференції, польська делегація підписала мирний договір із Німеччиною і погодилася на всі клявузі,

відспівала „Гандзю” та „Ой, казала мені мати”.

Наша діяльна громада під проводом Українсько-американського Т-ва так і цього року виявила свою непохитну віру у незгасимі ідеали 22 Січня. Треба вдяч-но підкреслити співпрацю всіх виконавців, особливо муравлиний труд дириген-та Б. Бемки, проф. А. Оме-льського та всіх людей добро-ї волі.

Ці святкування радісно закінчено відспіванням на-шого славня „Ще не вмерла Україна”.

РЕГІОНАЛЬНА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ліографія на Україні”, І. Корнейчука, 3 випуски 1964-1968) регіональна бібліографія у нас ведеться, очевидно не по всій території, від 1816 року, а ретроспективна бібліографія охоплює 1779 рік; величезна кількість назв розпорошена по чужих бібліографіях, усе це не зібране, не скодифіковане і ми силкуємося бути майстрами без знаряддя у руках. Ми ніколи не наладнаємо бібліографі-чної служби, не маючи під руками точного списку нашої, або про нас надрукованої, і дотепер виданої продукції.

Раді давати іншим легко, легко прославити себе на сторінках преси, бути знатоком чогось, але зробити бібліотекарями ще в 1966-67 роках. Уся наша розмова кімалася на плянах і заявах у пресі. Я рішив працювати самостійно, ось вислід моєї праці у 1980 р.: „Бібліографія джерел історії Волині до 1900” (1969, 244 сторінки). „Бібліографія періодики Волині” (1970, 136 сторінки). „Історично-бібліографічний нарис друкарства Волині, 1578-1830” (1972, 204 сторінки). „Бібліографічний довідник поселень Волині XIX ст.” (1973, 199 сторінки). „Волинська — матеріали до бібліографії”, (1973, 163 сторінки). „Бібліографія церковного життя Волині”, (237 сторінки). „Біо-бібліографія Степана Радона.” (1975, 41 сторінка). „Бібліографічний огляд збройної боротьби Волині”, (1976, 337 сторінки). „Острозька та Деманська друкарні” (1980, 152 сторінки). „Книгодрукування в Почасві й Крем'янці та мандрівні друкарні” (1980, 162 сторінки). До того треба додати три монографії з ділянки волинознавства. В плані є видати „Крайознавчий словник” і „Джерела до історії Волині”. В чім заключається тайна цього скромного успіху? Я почав працю від основ, переважно іншомовних матеріалів. Мої названі праці не є повними, але вони — приблизні. Вони не мають масового читача, бо призначені до університетських бібліотек за слов'янськими відділами. Друкуються „зірком” 50-100 примірників і від 1976 року за власні фонди, в серії Осередку Бібліографії Волині.

Поки притупляють сили ідейних одиниць, усю працю планують закінчити каталогом англійською мовою з виказом університетів за слов'янськими відділами, в яких розміщено буде 20 назв. Це не пляни, ці пустоповерхні балаканина зі заявами у пресі ще й до цього можливо з свідтаннями, це тиха без крику праця, якої вже багато зробили ширі робітники, не дивлячись на різні перешкоди.

РЕЗОЛЮЦІЯ

Центрального Комітету Ліги Визволення Народів СССР (Паризький Блок) про совєтську агресію на Афганістан

Центральний Комітет Ліги Визволення Народів СССР (Паризький Блок) — до складу якої входять представни-ки Вірменії, Азербайджану, Білорусі, Криму, Грузії, Ідель-Уралу (Татаро-Башкірії), Північного Кавказу, Туркестану і України — на надзвичайному засіданні дня 17-го січня 1980 року під головуванням свого президента Миколи Лівницького прийняв резолюцію в справі російсько-совєтсь-кої агресії на Афганістан такого змісту:

1. Ліга Визволення Народів СССР з обуренням стверд-жує, що це одна вільна держава. Афганістан, стала жертвою брутальної агресії з боку імперіалістичної Москви.

2. Рішуче засуджуючи негідне поступування московсь-ко-комуністичного уряду, Ліга стверджує, що Афганістан не є першою жертвою агресії російсько-совєтського імперіалізму: ще на початках т.зв. жовтневої революції в 1917 році червона Москва напала на народи, репрезентова-ні в Лізі Визволення Народів СССР, і по довгий боротьбі окупувала території незалежних держав цих народів. Після Другої світової війни жертвами агресії комуністич-ної Москви став цілий ряд нині т.зв. сателітних держав на європейському сході. Далі СССР продовжував свої безпосередні чи посередні напади на держави Азії, Африки й інших континентів, останнім виявом чого була явна інвазія совєтських військ на територію Афганістану.

3. Ліга апелює до всіх вільних держав і суспільств світу прийти з допомогою волелюбному народові Афганістану й спричинитися до відтягнення совєтського війська з території Афганістану.

4. Стверджуючи, що серед совєтських воєнків, які перебувають в Афганістані, напевно знаходяться особи, приналежні до різних поневоленних Москвою народів, Ліга заявляє, що ці воєнки були насильно включені в ряди совєтської армії, а тому ні вони, ні поневолені неросійські народи СССР не відповідають за нечужаний злочин Москви супроти афганістанського народу. Не тільки 50 мільйонів мусулман, примусово втілених в кордони СССР, але й усі інші поневолені Москвою народи солідаризуються з афганськими борцями за волю і незалежність.

5. Стверджуючи, що агресивний російсько-совєтський імперіалізм загрожувє всьому вільному від совєтського панування світові, Ліга висловлює своє переконання, що тільки упадок російсько-совєтської імперії і її розподіл на незалежні національні держави, не виключаючи і держави російського народу в його етнотериторіальних межах, може позбавити світ від постійної загрози з боку імперіалістич-ної Москви. З уваги на це, Ліга закликає всі держави вільного світу прийти з ефективною, боляд моральною допомогою поневоленним у СССР неросійським народам, які нараховують більше половини населення цієї новітньої імперії і невпинно борються за свою свободу, демократію і незалежність.

За Лігу Визволення Народів СССР:

Микола Лівницький
Президент

Алі Акіш
Генеральний Секретар

Адреса Ліги: c/o Ukrainisches Informationsbüro, Dachauer-
strasse 9/11, 8000 München 2, West-Germany.

ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,

23-го ЛЮТОГО 1980 р.

UNIONDALE, N.Y. Річні загаль-
ні збори Т-ва Запорозька Січ
327 Відд., о год. 6:30 веч. в пара-
фіяльному домі церкви св.
Володимира, 226 Uniondale
Avenue. — Управа Відділу.

НЕДІЛЯ,
2-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

ЧІКАГО, Іл. Річні збори Т-ва ім.
полк. Е. Конавльського 423-й
Відд., о год. 12-й дня в домі
Сенйорів, 2355 W. Chicago
Avenue (2-й поверх). На
порядку: звіти і вибір Уряду на
1980 р. — С. Куропась, гол., К.
Крайник, секр.

НА ПРОДАЖ

FURNISHED STUDIO
APARTMENT
Directly on the ocean in Pompano, Florida
for rent or sale. Heated pool and sauna
Contact — Mrs. A. Gliwa
8301 — N.W. 57 Place
Ft. Lauderdale, Fla. 33321
Tel.: (305) 721-6678 — Home
(305) 563-7211 — Office

ВІДПІШТИ
ВІД НАС

МАРІЯ КОНИК, членка
УНС Відд. 177 Т-ва Любо-
в у Провіденс, Р. Ай., померла
23 січня 1980 р. на 80-му р.
жизні. Нар. 1899 р. в Воро-
дчанках, Зах. Україна;
членкою УНС стала у 1951
р. Залишила у спадку Лева
Конику. Похорон відбувся
25 січня на кат. цвинтарі св.
Михайла в Власотоні, Масс.
Вічна й Пам'ять!
Іван Лаба, секр.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. H. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available through
out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 865-2475
181 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ЮСІФ
СЕНКОВСЬКИЙ
Займає вшарпаним по-
хоронів в каліфорнії, поло-
ських в кожному районі
міста. Похорони по міні-
мальним цінам.

З громадою і для громади!

В ошадностях наше майбутнє!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Тел.: (215) 329-7080 або 329-7277

- ПЛАТИТИ ВИСОКІ ВІДСОТКИ, А САМЕ:
5% від біжучих ошадностей конт.
6% — 8% від сертифікатів, залежно від суми і часу
на який вкладється.
- НОВІ 2%-РІЧНІ, ВИСОКО-ВІДСОТКОВІ СЕРТИФІКАТИ
мінімум 500.00 дол. — висота дивіденди залежить від U.S.
Treasury Securities та змінється кожного місяця.
- "MONEY MARKET" СЕРТИФІКАТИ — мінімум
10,000.00 дол. на 6 місяців.
- ДЛЯ БАЖАЮЧИХ КУПИТИ дім, підприємство, чи
будь-яку цінність Українська Щадниця дає позики
(mortgages) на дуже догідних умовах сплати.
- ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ дає правні і нотаріальні пора-
ди: згрозешовле заробітні та соціальні-забезпече-
нєві чеки; продає державні бонди; видає подорожні
чеки (Travelers Cheques); грошеві перекази (Money
Orders) і т. п.
- ПРАЦЮЮЧІ У ВЛАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ або в
таких, що не забезпечують їх пенсійним фондом,
можуть собі відкрити в Щадниці пенсійне конто —
IRA — вкладаючи на нього по 1,500.00 дол. річно.
Згідно з Федеральним законом, гроші вложені на
таке пенсійне конто вільно відтягати від приходово-
го податку (Income Tax Return)
- ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ: Кожного дня від 9-ої год. рано до
3-ої год. по пол., в п'ятницю від 9-ої год. рано до 7-ої год.
веч. та в суботу від 9-ої год. рано до 12-ої полудня.
- Всі наші ошадності мають державне забезпечення —
F.S.L.I.C. — до 40,000.00 дол.
- Згідно з вимогами Федерального Банку, передчасне згроз-
шення Сертифікатів підлягає частинному обтягненню
дивіденди.

МИСТЕЦЬКІ ПРАЦІ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

дозволяючи білому підкла-
дові ґрунту прозирати
крізь пігмент положеного
колюр.

У Роксолані Лучаковсь-
кої без труду є помітне чи-
мале зацікавлення люди-
ною, її життям, почуван-
ням, які незалежно від під-

соння є універсальні та
прикметні для цілої людсь-
кої раси, не тільки для ес-
панців, серед яких тепер
маларка живе, і з життя
яких бере сюжети для сво-
го маларства.

Петро Андрусів

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 2 березня 1980 р., о год. 2 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 780 Стейт вул., ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці, предст-
авники і конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію наступних
Відділів:

104. 155. 168. 209. 294. 312. 332. 342. 344. 349. 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів.
4. Звіти устаткової Управи Округного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Удільнення абсолютної Управі.
7. Вибір Округної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устаткування та схвалення плану праці на 1980 рік
9. Доповідь головної організатора
ВАСИЛЯ ОРИХОВСЬКОГО.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

у зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Владика Архиповський Марко
почесний голова
Іван Бабин
касир

Михайло Захарко
голова
Дарія Оріховська
секретар